

1

Hvor går grænsen?

2020

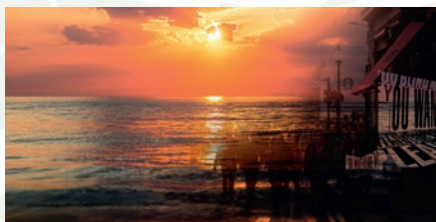
Indhold – Hvor går grænsen?

3 Blandede bolsjer eller ren chokolade?

– leder

4 Den kristne tros grænser

– grænseløs og grænsesprængende

7 Synkretisme

– har den kristne tro en grænse

10 Reinkarnation eller opstandelse?

– hvad siger kristen tro?

12 Al tro er synkretisme

– hvor går grænsen?

16 CrossYoga

– fokus på Gud

17 CrossYoga

– bekymrende religionsblanderier

18 Kjeld måtte smide afguderne ud

– holder nu mønsterbrydningskurser

20 At være menighed på vej ...

– et nutidigt kirkesyn

22 ›Krop-Sind-Ånd‹-messer

– mystik men også kristendom

23 Præst på 82 år er still going strong

– portræt af Hugo Møller Thomsen

26 ›Den rige onkel‹ fra Svendborg

– portræt af Holger Bogh

28 Kald eller engagement?

– Dan Brun Petersens oplevelse af kald

29 Regionale møder om fælleserklæringen

29 Navne

30 Genopdag mødet

– Sommerstævnet 2020 vil udfordre

32 Det Danske Missionsforbund

– portræt af en søsterkirke

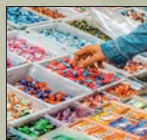

34 Internt fordrevne i Kachin

– beretning fra et missionsbesøg

36 Tillid gør mennesker større

– klumme

Forsiden:
[📷] Vinicius Amano
– Unsplash

Udgivet af Baptistkirken i Danmark
Nummer 1, 2020 – 167. årgang

Udgivelsesdatoer og deadlines

Nr. 2: 1. maj. Deadline 24. februar
Nr. 3: 17. juli. Deadline 18. maj
Nr. 4: 2. oktober. Deadline 3. august

baptist.dk kan læses på www.baptist.dk.
Følg også bladet på Facebook.

Bladet kan modtages som lydfiler på CD ved henvendelse til Sekretariatet.

Redaktion

Hanne Kiel, ansvarshavende redaktør
tlf. 3190 8190, hanne_kiel@hotmail.com
Vibeke Dalsgaard, tlf. 2262 8839, sortebaervej5@gmail.com
Jamie Cunningham,
tlf. 6089 1441, jamielynn.cunningham@yahoo.com
Lone Møller-Hansen, tlf. 2347 4015, lone@baptistkirken.dk
Renathe Zimmermann,
tlf. 6165 2656, ivrezimmermann@gmail.com
Gitte Elleby, redaktionssekretær
tlf. 2299 0424, gitte@baptistkirken.dk

Oplæser og ansvarlig for lydudgaven på CD: Ole Engel

Blandede bolsjer eller ren chokolade?

Hvad er bedst? For en chokolade-elsker er der ingen tvivl, men man må vel vælge frit? Der er frit valg på alle hylder, men der er grænser for, hvor meget vingummi man kan blande i chokoladen og stadig fastholde, at det er ren chokolade.

[≡] Hanne Kiel

[📷] Vinicius Amano – Unsplash

Her i landet er der religionsfrihed. Det står enhver frit for at sammensætte sin egen tro. Først i det øjeblik man indgår i en menighed, der definerer sig som et kristent fællesskab, bliver trosfriheden begrænset. Fællesskabet forpligter.

Hvad er ægte kristen tro, og hvad er ikke?

Hvor går grænsen mellem at tale tidens sprog og at optage elementer, der er væsensforskellige, fremmede og definitivt ukristelige i forkyndelsen? Kristne har altid diskuteret troens grænser, men kristne har også altid formidlet troen på Jesus Kristus i tidens sprog og ind i tidens kultur.

Det væsentlige er ikke, hvor grænsen går, men hvor centrum er. Kristnen tro defineres ved »at det driver på Kristus«. Sådanne udtrykte Martin Luther sig. Kristen tro er tro på Jesus Kristus som Guds Søn og verdens frelser. Uanset sprogdragt, ritualer og etik.

Grænselandet

Grænselandet mellem forskellige trosudtryk og overvejelser om, hvad centrum er, har altid optaget kristne, og kan også i dag føre til en ophedet diskussion og stor uenighed.

»Hvor går grænsen?« er titlen på et blad, der søger at tegne et kort over grænselandet mellem den kristne tro og de mange forskellige religiøse tilbud. Vi søger at vise skellet mellem sand kristen tro og synkretisme – eller religionsblanderier på almindeligt dansk. baptist.dk har bedt mennesker med kendskab til grænselandet om at beskrive det og markere grænsen, hvor de ser den. Men grænsen er ikke altid let at få øje på, og undertiden krydser vi den måske uden at registrere det.

Hensigten med dette blad er at rejse spørgsmålet og få os til at se nøjere på vores egen praksis, mens vi overvejer, hvor meget det omgivende samfunds kultur har smittet af på vores tro.

Har du hældt for meget vingummi i din chokolade? Eller er det stadig ren chokolade?

Grafisk design: pedersen & pedersen
Trykkeri: Jørn Thomsen Elbo
Oplag: 2.950

baptist.dk er Baptistkirken i Danmarks kirkeblad og kan sendes til alle med tilknytning til en baptistmenighed.

Artikler er ikke nødvendigvis udtryk for Baptistkirken i Danmarks eller redaktionens holdning. Idéer, artikelforslag og digitale billeder modtages gerne.

Baptistkirken i Danmark
Sekretariatet
Lærdalsgade 7, st.tv., 2300 København S
Tlf. 3259 0708 – mandag-fredag kl. 9-12
E-mail: info@baptistkirken.dk
Hjemmeside: www.baptistkirken.dk

Henvendelse om adresseændring til din lokale menighed.
Dødsfald og nye medlemmer indberettes til Sekretariatet.

Gaver til baptist.dk: Kan indbetales på 3201 10042879 eller MobilePay 90519 mærket »baptist.dk«. Gaver er fradragsberettigede efter gældende regler.

Den kristne tros grænser

Kristendommen er grænseløs og dermed
grænsesprængende – og samtidig sætter
den grænser.

[≡] Kurt Christensen

[📷] Milan Seitler – Unsplash

Kristendommen er grænseløs og dermed grænsesprængende, for evangeliet er fra Guds side tiltænkt alle. Alle mennesker skal frelses og komme til erkendelse af sandheden.¹ Derfor bliver vi også i missionsbefalingen opfordret til at gøre »alle folkeslagene« til Jesus' disciple ved dåb og tro.²

Men samtidig er kristendommen også provokerende eksklusivistisk og dermed grænsesættende. Jesus proklamerer, at han er »vejen og sandheden og livet; ingen kommer til Faderen uden ved mig«. ³ Og apostlen Peter slog fast, at »der er ikke frelse i nogen anden, ja, der er ikke givet mennesker noget andet navn under himlen, som vi kan frelses ved«. ⁴

Evangeliet sprænger grænser

Apostlenes Gerninger beskriver fx, hvordan evangeliet baner sig vej fra den første jødekristne menighed i Jerusalem til samaritanerne og hedningerne og ender i Rom, den daværende verdens centrum. Og Paulus lovpriser Kristus, fordi han har nedrevet den mur af fjendskab, som adskilte jøder og hedninger.⁵ I dag findes der på trods af politiske, kulturelle og etniske grænser formentlig kristne i alle klodens 195 lande. Jo, det kristne budskab er i sandhed grænsesprængende.⁶

»Hvis vi kristne nu blot kunne medgive, at alle religioner dybest set kommer ud på ét, så ville der være langt færre religiøst motiverede konflikter.«

Evangeliet sætter grænser

Men kristendommen – med sit fokus på frelse ved Jesus alene – har også altid været provokerende grænsesættende i forhold til andre religioner og trosforestillinger. Derfor blev de kristne i kirkenes første tid forfulgte af samtidens jøder.⁷ Og fordi de kristne afslog at tilbede kejseren, kom de også på kollisionskurs med romermagten.

Vi genfinder det i nutiden, hvor kristendommen ofte af andre religioner anklages for at have et eksklusivistisk præg. Og fra politisk side er tanken hyppigt, at hvis vi kristne nu blot kunne medgive, at alle religioner dybest set kommer ud på ét, så ville der være langt færre religiøst motiverede konflikter på vores klode.

Hvad er sand kristendom?

Der har også altid været en intern debat om, hvad der er sand kristendom. I Det Nye Testamente argumenterer Paulus fx både imod galater-menighedens tendens til lov-fokusering og imod korinthermenighedens tendens til lovløshed. Kort tid senere opstod en alvorlig trussel imod kristendommen i form af den religiøst-filosofiske bevægelse gnosticisismen. I den forbindelse trængte spørgsmålet sig på: Hvad er genuin kristendom? Hvor går grænsen mellem kristendom og ikke-kristendom?

Normalt betragter vi vel *de oldkirkelige bekendelsesskrifter* som nogle temmelig støvede dokumenter. Men de er resultatet af de første århundreders kamp for at slå fast, hvad der er sand kristendom. Og de har lige siden været med til at fastlægge grænserne for, hvad der er sand kristendom.

»» Også i dag er det både vigtigt og vanskeligt at forsøge at afgrænse kristendom fra ikke-kristendom. ««

→ Hvor går grænsen – i dag?

Også i dag er det både vigtigt og vanskeligt at forsøge at afgrænse kristendom fra ikke-kristendom, selv om Bibelen – ikke mindst Det Nye Testamente – rummer helt afgørende udsagn i den forbindelse. Vi kan også hente hjælp i tidligere tiders bestræbelser på at fastlægge grænserne for genuin kristendom, fx i de tre klassiske trosbekendelser.

Men alligevel er det ikke altid helt let at afgøre, om en forkyndelse eller en trosposition befinder sig indenfor eller udenfor kristendommens grænser. Det hænger blandt andet sammen med, at vi som kristne nødvendigvis må forkynde ind i den samtid og den religiøse og kulturelle sammenhæng, som mennesker befinder sig i. Derfor må forkyndelsen sprogligt set være kreativ. Lidt på samme måde som når en missionær skal forkynde evangeliet i en fremmed kultur. Og vældig ofte køber nutidens mennesker slet ikke »hele pakken«, men forsøger at konstruere deres egen tro, hvor kristendommen blandes med andre komponenter og ingredienser.

Vær vis og varsom

Det er vigtigt, at menighedens ledere og »faste kerne« optræder vist og varsomt. I sidste ende er det selvfølgelig ikke op til nogen menneskelig instans at afgøre, hvem der er kristen, og hvem der ikke er det, men det kan alene Gud/Jesus selv. Men menighedens ledere har ikke desto mindre til opgave at vejlede og beskytte menigheden mod vranglære, og således være »grænsebetjente«.

Samtidig skal menigheden være så rummelig, at det er muligt at stille kritiske spørgsmål til den traditionelle kristendomsforståelse – og

måske også være uenig i et og andet – og det skal være muligt for nye i troen at »være på vej«. Den kombination af mere eller mindre modsatte hensyn kræver åbenlyst en god portion visdom og varsomhed hos lederne. Også af den årsag er der god grund til at bede for menighedens ledere.

Kristendommen har et bestemt indhold

Kristendommen er altså grænseløs og grænsesprængende, for ethvert menneske er hjerteligt indbudt til at blive en del af den kristne menighed.

Men samtidig er kristendommen også grænsesættende, for kristendommen har et bestemt indhold, som ikke må forrådes, hvis der skal være tale om kristendom.

Kurt Christensen:

- dr.theol.
- professor tilknyttet Menighedsfakultetet i Århus
- har især koncentreret sig om etik

1. Timotheus-brev kap. 2, vers 4
2. Matthæus-evangeliet kap. 28, vers 19
3. Johannes-evangeliet kap. 14, vers 6
4. Apostlenes Gerninger kap. 4, vers 12
5. Efeser-brevet kap. 2
6. Apostlenes Gerninger kap. 8, 10 og 28
7. Apostlenes Gerninger kap. 8

Synkretisme

– har den kristne tro en grænse

Synkretisme er ofte et skældsord, som vi bruger, når andre efter vores mening sammenblander ting, som ikke kan sammenblandes. Ordet betyder altså at sammenblende, men også at binde sammen, forene. Men hvorfor er det blevet et skældsord? Sagligt set er synkretisme et livsvilkår – ikke mindst når forskellige livssyn står overfor hinanden, men også i vores hverdag.

[≡] Ole Skjerbæk Madsen

[📷] Sebastien Gabriel – Unsplash

Også kristendommen er synkretistisk, selvom vi har et tydeligt budskab om Gud, som i Jesus Kristus er blevet en af os for at befri os fra alle livsødelæggende kræfter. Gud måtte møde os som et menneske, hvis vi skulle kunne se Gud og få fællesskab med Gud. Gud er Gud, og mennesket er menneske og ikke Gud, men i Jesus Kristus forenes Gud og Menneske. Det er en gud-menneskelig synkretisme.

Evangeliet på sin plads i kulturen

Vi må forkynde evangeliet på en måde, som passer ind i den sammenhæng, hvor vi bringer

det. Derfor taler vi ikke dansk til en afrikaner, når vi forkynder evangeliet, men vi må lære hans eller hendes sprog. Vi må tilpasse kirkens udtryksformer til kulturen. Vi kalder ofte den proces for kontekstuel forkyndelse, og vi taler om, at kirken ›inkultureres‹ i den nye sammenhæng. Det er synkretisme.

Synkretismen af solhverv og Kristus' fødsels-fest

Ser vi på kirkens historie, forenes forskellige kulturer hele tiden. Former blandes, for at

den enkeltes kristnes tro kan være autentisk i enhver given sammenhæng. Mens jeg skriver, er vi i december måned. Men Kristus' fødsels-fest – altså julen – er indlejret i den gamle solhvervsfest. Det, at lyset vender tilbage, og dagen tager til, bringer håb. Det gjorde det for de gamle hedninger, og det blev fejret med lys og festligt lag. Det var naturligt for kirken at knytte til ved den fest og give den en ny tolkning. Håbet knytter sig ikke kun til solhverv, men til Jesus Kristus, som fødes ›som solopgangen fra det høje‹ med lægedom under sine vinger.

Autentisk kristen tro

Problemet er ikke synkretismen af solhverv og Kristus' fødsels-fest. Problemet for os som kristne er, om vi kan bevare fokus på Jesus →

»» Kristus' fødsels-fest – altså julen – er indlejret i den gamle solhvervsfest. ««

→ Kristus, og om vi kan pege tydeligt på ham. Her handler det ikke om grænsesætning – men om orientering. Guds Søn blev født ind i en verden, hvor vi var optaget af os selv. Vi havde glemt Gud og skabt os guder i vores eget billede. Vi havde stirret os blinde på os selv, vores lykke eller ulykke, det vi begærede, og det vi frygtede. Guds Søn blev menneske for at møde os, hvor vores opmærksomhed var bundet. Vi følger i hans fodspor, når vi forkynder evangeliet, og derfor sætter vi ikke grænser mellem os og det menneske, vi møder. Vi kommer ikke som en fremmed, men som en ven.

OK med religionsblanderier?

Er det så ligegyldigt, hvad mennesker tror, og hvad de blander sammen i deres selvforståelse og i deres åndelige liv? Nej, selvfølgelig ikke, men vi skal passe på ikke at kvæle Kristus' nærvær eller Helligåndens frø i den andens liv, fordi vi forarges over hendes eller hans tro og åndelige praksisser.

»» *Problemet for os som kristne er, om vi kan bevare fokus på Jesus Kristus, og om vi kan pege tydeligt på ham.* ««

Et helt nyt tros-værk

Et andet ord for synkretisme er *bricolage*. Ordet kommer af *bricoller* = at sammenflikke, og det bruges bl.a. om kunstværker, hvor kunstneren skaber et helt nyt værk af forhåndenværende materiale uanset dets oprindelige formål. Det ord foretrækker jeg, når jeg taler om synkretisme i spørgsmålet om livssyn og tro. Her handler det om en ny syntese af gamle ideer og forestillinger og af de praksisser, historier og metaforer, som knytter sig dertil.

Men også tros-bricolagen er som et nyt, helt kunstværk, som er med til at give den enkelte en ide om mening eller i det mindste en bevarelse af personlig identitet i en kulturel situation præget af fremmedgørelse, usikkerhed, multireligiøsitet, pluralisme, globalisering. Meningen i bricolagen ligger ikke i elementerne, men i det, som den enkelte får ud af dem i den nye komposition. Bricolagen er trods elementernes forskellighed og tilsyneladende uforligelighed for den enkelte selv et helt og sammenhængende »kunstværk«.

Selvom iagttageren ser det som et udtryk for »indkøb« på det åndelige forbrugsmarked, så er det for det menneske selv et spørgsmål om at skabe mening i sit liv.

Åbenhed overfor andres tro

Så hvordan møder vi det andet menneske og dets synkretisme? Vi glæder os med det menneske over det åndelige kunstværk, som giver dets liv mening. Vi lytter efter: »Hvad er det for en livshistorie, det vidner om? Hvad er det for spørgsmål, den anden har tumlet med?« Vi spørger nysgerrigt ind til nogle af elementerne i bricolagen. Måske indgår bøn i den andens trosliv. Vi spørger: »Hvad betyder bøn for dig? Hvordan beder du? Hvilke erfaringer har du gjort dig? Hvem beder du til?« Og når vi har lyttet, kan vi dele erfaringer med den anden fra vores eget bønsliv. Og måske når vi dertil, hvor vi kan bede sammen – og på den måde har vi inviteret den anden ind i vores egen relation til Jesus Kristus. Det kan blive et frelsende møde med Gudi-Kristus, fordi det har givet rum for Helligåndens virke.

Altså ikke grænsesætning, men Jesus' nærvær i mødet med mennesker!

Ole Skjerbæk Madsen, 72 år:

- præst ved dialog- og retrætecentret Tao Fong Shan i Hong Kong fra 2017
- præst, ansat i missionsselskabet Areopagos 2000-2017
- teolog, sognepræst i København 1976-2000
- stifter i 1995 »I Mesterens Lys«

» Vi skal passe på ikke at kvæle
Kristus' nærvær eller Helligåndens
frø i den andens liv, fordi vi forarges
over hendes eller hans tro og
åndelige praksisser. «

YNKRETISME

Reinkarnation eller opstandelse?

Reinkarnation eller opstandelse?

For nogle år siden svarede 22% af danskerne i en undersøgelse, at de tror på reinkarnation – tanken om, at menneskets sjæl eller bevidsthed får en ny krop, når den gamle dør. Kun 11% svarede, at de tror på, at mennesker kan opstå fra døden¹.

[≡] Johannes Aakjær Steenbuch

[📷] Christopher Rusev – Unsplash

»Målet er ikke at undslippe verden for at slippe for reinkarnation, men at forenes med Gud.«

Troen på reinkarnation er stigende, mens troen på traditionelle kristne forestillinger om opstandelsen er på retur. Og selvom præster og teologer som regel afviser troen på reinkarnation som uforenelig med kristendommen, synes tanken også at have indpas i kirken².

Centralt i kristendommen er troen på, at vi er skabt som hele mennesker med krop, sjæl og ånd, og at vi skal genopstå sådan – kroppen er ikke bare et hylster, der skal udskiftes, men en uundværlig del af vores identitet. De fleste kristne teologer afviser derfor reinkarnation.

Langt ældre end kristendom

Om kristendommen kan forenes med troen på reinkarnation er imidlertid ikke nogen ny diskussion. Forestillingen om reinkarnation – eller sjælevandring, som det også kaldes – fandtes længe før kristendommen i mange forskellige former. Tanken er bedst kendt fra indisk religion, men den findes også i antik græsk filosofi.

Den græske filosof Platon (ca. 429–347 f.Kr.) fremlagde i nogle af sine dialoger den opfattelse, at sjælen er udødelig. Efter kroppens

død blev sjælen ifølge Platon dømt efter, hvordan den har levet, men den vandrer derefter videre til en ny krop, mente han.

De første kristne tænkere

Selvom tanken om sjælevandring er fraværende i Bibelen, kom den til at spille en rolle hos nogle af de første kristne tænkere, som forsøgte at formulere en kristen teologi ved hjælp af græsk filosofi. En af dem var Origenes af Alexandria (ca. 180–253 e.Kr.). Vi har kun hans værker i redigeret udgave, men noget tyder på, at Origenes mente, at mennesket får en ny krop i den kommende verden – Paulus havde jo også skrevet om, hvordan vi skal modtage et nyt, himmelsk opstandelseslegeme³.

Når det i Det Nye Testamente også hedder, at der er flere kommende verdener forude⁴, kunne man jo tænke sig, at mennesker i hver ny verden modtager et stadigt mere åndeligt legeme, for til sidst at modtage et legeme, der ikke kan dø. Selvom det kan lyde som traditionelle forestillinger om reinkarnation, er der dog den forskel hos Origenes, at det hele kulminerer i »altings genoprettelse«, hvor alt forsones med Gud i Kristus – målet er altså ikke at undslippe verden for at slippe for reinkarnation, men at forenes med Gud.

Kristne teologer lagde efterhånden tanken om sjælevandring på hylden, men flere udviklede i stedet – til dels med inspiration fra Origenes – den opfattelse, at vi også efter

opstandelsen skal vedblive med at vokse åndeligt og blive mere som Gud. Den tanke lyder nok fremmed for dansk protestantisme, men den kunne være et oplagt alternativ til troen på reinkarnation.

En ny chance?

Reinkarnation synes måske at give mennesker en ny »chance« for at leve et nyt og bedre liv. Men der er noget nådesløst over manglen på en barmhjertig Gud, der griber ind og ændrer menneskets skæbne. Ifølge kristendommen er verden skabt god af Gud, som derfor også arbejder på at genoprette det faldne skaberværk. Menneskets sjæl er ikke udødelig i sig selv, men den hører sammen med kroppen – vi har derfor kun håb om liv efter døden, fordi Gud har lovet os en opstandelse fra de døde.

Johannes Aakjær Steenbuch, født 1982:

- formand for *Teologisk Forum* i Baptistkirken
- ph.d. i patristik, studiet af kirkefædrene
- cand. mag. i filosofi

1 YouGov-undersøgelse foretaget for Kristeligt Dagblad i 2016.

2 Se »Troen på reinkarnation er et tegn på samtidens feel good-mentalitet« i Kristeligt Dagblad, d. 22. marts 2016

3 Se 1. Korintherbrev kap. 15, vers 35–58

4 Se fx Efeserbrevet kap. 2, vers 7

»Kroppen er ikke bare et hylster, der skal udskiftes, men en uundværlig del af vores identitet.«

Al tro er synkretisme

Anders Laugesen er en kendt og elsket stemme fra DR og har i årtier lavet udsendelser om tro. Som helt ung fik han et par store erfaringer af Gud. Bevidstheden om sin tro på Jesus Kristus gjorde, at han turde bevæge sig fysisk og åndeligt ind i Østens mystik. »Al tro er synkretisme«, siger manden, der selv bruger zoneterapi på sin syge kone.

[≡] Lone Møller-Hansen

[📷] Mikkel Berg Pedersen/Freelance/

Scanpix, Zac Durant – Unsplash, privat

»Det er et enormt relevant emne at tage op. Hvor går grænsen for kristendommen? Det er det, min livsrejse har handlet om«, siger Anders Laugesen, da vi starter interviewet. Han slynger om sig med for mig ukendte åndelige begreber, som vil få mange kristne til at bakke. Jeg tvinger mig til at tage ham og hans store livserfaring for pålydende.

Som 16-årig fik han i det økumeniske kloster i Taizé i Frankrig helt usædvanlige oplevelser, som ingen kunne rumme i det danske kirkelige landskab i midten af 70'erne. I gymnasiet

»Jeg blev forvandlet. Nu vidste jeg, hvor jeg hørte til og erfarede derefter en stor frihed til at opleve verden i dens mangfoldighed.«

var han åndeligt nysgerrig og på universitetet hørte han om Jes Bertelsen og begyndte at gå til hans undervisning. »Han var utrolig skarp og intellektuel«, fortæller Anders, og de udviklede et venskab. På et tidspunkt stoppede deres åndelige fællesskab. »Hans vej var buddhistisk, min var kristen«, siger Anders, men de har stadig et venskab.

Jeg blev forvandlet

Inden da havde Anders haft sin anden vigtige åndelige erfaring. I gravkirken i Jerusalem. Det var begge store omvendelseserfaringer: »Jeg blev forvandlet. Nu vidste jeg, hvor jeg hørte til, og erfarede derefter en stor frihed til at opleve verden i dens mangfoldighed.« Anders er medlem af Folkekirken, men føler sig hjemme i den ortodokse tradition, som er den østlige kristendom – med bøn, stilhed og ikoner.

Han taler om, hvor fattigt det protestantiske sprog er på ord om det indre liv. Der er ikke ord for det indre landskab i mennesket: »Vi er så

rationelle. Men mennesker søger en åndelighed, som ikke er rationel. Du kan godt have et fint liv ved at sidde og være almindelig søn- dags- og hverdagskristen, men mange mennesker har en længsel efter et rigere åndeligt, indre liv. Gud har givet os så mange redskaber og indsigter. Vi skal turde bruge bl.a. et terapeutisk sprog.«

Ondt og godt i os alle

Den vestlige kirke har været langsom til at finde et svar på den længsel. Men de, der bevæger sig ind i dette indre landskab, skal være forberedte på, at det åbner for nye udfordringer. Anders har erfaringer, fordi han har dyrket stilhed og indre bøn, siden han var ung.

»Vi skal være bevidste om, at der i os er et polært system – en kamp mellem ondt og godt. Når vi bevæger os ind på et følelsesmæssigt dybt plan, får vi indre billeder. I vores bevidsthed kan vi møde ånder, djævlø og dæmoner. Jeg er meget forsigtig, når jeg bevæger mig rundt i et ukendt landskab i mig selv. Jeg ville fx

»Vi skal turde tale sammen og følges ad i
de processer, Gud leder os i.«

→ ikke røre tarotkort med en ildtang, men jeg ved, at præsten i ›Mesterens Lys‹, Ole Skjerbæk Madsen, synes vældig godt om dem.«

Min kones invaliderende sygdom

Anders er til gengæld åben for andre religioners indsigter på anden vis: »Der er så megen livserfaring samlet igennem århundreder. Bare fordi den græsk-jødiske tradition ikke har taget det til sig, betyder det ikke, at det ikke kan være sandt. Det, jeg kan overskue, er at hengive mig til Kristus' kærlighed og hans forvandlende kraft, hver eneste dag.«

Hans kone, Sara, har en autoimmun sygdom, som kunne invalidere hende. »Gud har foræret sin skabelse gode gaver og indsigter, der kan hjælpe Sara. Skulle vi så ikke bruge dem?« spørger han. Hun får behandling af en homøopat i Tyskland og en anden erfaren mand udi den ayurvediske medicin-tradition i femte generation. Selv giver han hende zoneterapi, og de har lagt kosten om. Alt sammen medvirker til, at Sara lever uden symptomer på sin sygdom.

»Vi skal i langt højere grad lægge hænderne på hinanden. Ikke kun når vi beder om Helligåndens hjælp. Vi kan også hjælpe hinanden i det små. Når vi rører et sted, sætter det en

proces i gang, der kan hele smerter et andet sted«, siger han af erfaring.

Al tro er synkretisme

Han fortæller om en bog, han allerede har læst tre gange og for tiden læser igen. MacCulloch's *Christianity: The First Three Thousand Years*: »Det er en fantastisk bog, som siger, at tro er en proces. Al tro er synkretisme. Guds kærlighed rammer et menneske, der har en historie, og en kultur, der har en historie. Vi forstår det, der sker, på vores kulturs forudsætninger. Lige nu er der en stor åbning ind til en ny måde at betragte verden på. Et opgør med den meget rationelle tænkemåde, som har præget os.«

Han tænker ikke kun på forholdet omkring ny-åndelighed i kirken, men også praktisk handling: »Det er nu, den kristne tradition skal vise, hvad den kan. Grundtvig kan komme på banen. Fællesskabets kærlighed og rummelighed skal vise sig i handling overfor hele den jord, der er ved at falde fra hinanden. Hvis

»Vi skal i langt højere grad lægge hænderne på hinanden.«

»Alt, hvad der er autoritet, er slået i stykker. Nu ser mennesker på, hvordan tingene fungerer.«

vores tro ikke viser sig i handling, er det lige meget. Hvis der kommer en impuls til at finde løsninger på vores kriser fra kristne sammenhænge, så kigger man i den retning. Alt, hvad der er autoritet, er slået i stykker. Nu ser mennesker på, hvordan tingene fungerer. Ord er ikke nok.«

At rydde op i mørket

Han vender tilbage til det fællesskab, der skal rumme anderledes tænkende, nytænkende, nysgerrige: »Det, der går galt i frikirkerne – i beåndede, karismatiske vækkelser – er, at der kan være rigtig meget lys, uden at man rydder op i det personlige mørke. Lyset kaster dybe skygger, og får skyggerne lov til at leve deres eget liv, opstår der let opblæste ego'er, der viser bagsiden af mennesket. Når det sker, skal det mødes af fællesskabets kærlige omsorg.«

Anders påpeger, at det er vigtigt, at man i den slags processer er ligeværdige. At man har tale-ret ind i hinandens liv: »Det handler i bund og

Anders Laugesen, født 1960:

- Journalist bl.a. ved DR, hvor han er kendt fra ›Mennesker og Tro‹ og senest ›De højere magter‹; ufrivilligt farvel til radioen efter 35 år, fra januar 2020 vært ved TV-gudstjenester
- Cand.phil. i kristendomskundskab/religion
- har rejst verden tynd, ikke mindst i Østen

grund om, at vi bekymrer os om hinanden. At vi tør spørge ind til, hvordan den anden har det: »Hvad sker der inden i dig. Bliver du meget vred? Hvad med dit ægteskab? Har du styr på din økonomi?« Vi skal turde tale sammen og følges ad i de processer, Gud leder os i. I sårbarhed.«

Jeg vender tilbage til spørgsmålet, om der er en grænse for, hvad man kan kalde kristent?

»Gud er Gud over alt. Til stede over alt. Guds kærlighed i Kristus kan være til stede over alt. Det er Guds og ikke min opgave at bestemme, hvor han er. Jeg skal ikke sætte grænser. Min tradition er, at vi hele tiden skal være i samtale, når vi går ind i de åndelige dybder.«

Ordbog

Synkretisme er en betegnelse for religiøse opfattelser og religiøse udtryk, der forener stof fra to eller flere forskellige religiøse traditioner.

Ayurvedisk behandling omfatter medicin, som er baseret på planter, kombineret med diæter, legemlige øvelser – yoga, udrensninger og massage. Det hænger sammen med Transcendental Meditation.

Homøopati er en alternativ behandlingsform, hvor små doser af udvalgte ekstrakter kan bidrage til balance i både krop og sind.

Jes Bertelsen, født 1946:

- dr. phil. i idéhistorie
- spirituel lærer og forfatter
- har siden 1982 været leder af Vækstcenteret i Nørre Snede

CrossYoga

– fokus på Gud

Købnertkirken tilbød et forløb med CrossYoga i efteråret 2019. Tre prøvegange, der var gratis for deltagerne. Vi var omkring 12 på holdet – cirka halvdelen fra menigheden og halvdelen fra andre kirker i København.

[≡] Signe Lund Christensen

[📷] Rie Skårhøj

Efter prøveforløbet var der stor efterspørgsel på endnu et forløb. Det blev til fire gange i november og december med deltagerbetaling – og 15 tilmeldte! Nu er vi på vej med endnu et forløb. Deltagerne har været mellem 20 og 65 år, og tilbagemeldingen har udelukkende været positiv. Alle oplever en stor glæde ved at være med – selv yoga-skeptikerne!

CrossYoga i kirkesalen

Det lysende kors på bagvæggen skaber sammen med dæmpet musik den perfekte ramme og fred. En session er fem kvarter og har typisk et emne, fx >lys<, som alle bibellæsninger og meditationer har fokus på. Man kan forenklet sige, at det er en klassisk yoga-praksis for kroppen krydret med kristen meditation og

bibellæsning. Vi har haft fokus på, at alle kan være med uden forudsætninger fra yoga. Man kan tilpasse til sin fysiske form, men det kræver selvfølgelig en grundlæggende bevægelighed.

CrossYoga styrker min tro

Jeg kan bedst sammenligne det med dem, der mediterer eller beder, mens de løber. Det fysiske element i CrossYoga har styrket min evne til at fokusere på bøn og meditation, fordi jeg samtidig bruger min krop. Det er et ekstra element at bruge kroppen i sin bønsspraksis. For mig personligt bliver det langt nemmere at fokusere på bønningen. De fleste fitnesscentre tilbyder yoga uden et religiøst indhold – ren træning. CrossYoga bygger et kristent element på, og timen igennem holdes et tydeligt fokus på Gud. Med ro og god tid til at forsøge at høre, hvad Gud vil i ens eget liv.

»» *Det fysiske element i CrossYoga har styrket min evne til at fokusere på bøn og meditation.* ««

CrossYoga

Åndehuller

Jeg vil påstå, at en kritisk holdning til CrossYoga bygger på fordomme eller uvidenhed. Hvis man ikke ved, hvad moderne yoga er, er det nemt at være fordomsfuld og skeptisk. Jeg tror, vi som kirker må lægge os i selen for at kunne tilbyde åndehuller i en hverdag, hvor flere rammes af stress og bliver syge af manglen på ro. I CrossYoga er yogaen en ramme – men fokus er på relationen med Gud. Dét er vel det vigtigste.

Jeg er lykkelig for, at min menighed lægger gulv til!

Signe Lund Christensen er kommunikationschef i ADRA og har gennem mange år været aktiv i BaptistKirkens internationale arbejde og Spejderne.

CrossYoga – bekymrende religionsblandereri

Kan legemsøvelser fra en anden religion og livsfilosofi bringes ind i kirken under et let ændret navn og være godt? Ellinor Quist Stig er skeptisk og undrer sig.

[≡] Renathe Zimmermann

[📷] Kurt Bøgsted

Ellinor har gennem mange samtaler og sjælesorg med mennesker mødt flere, der har oplevet negative konsekvenser af deres involvering i alternative tilbud. De har efterfølgende taget stærk afstand fra det alternative og har set det som en nødvendighed.

Ellinor har også oplevet kolleger og venner, der igennem alternativ behandling og yoga er blevet inspirerede til at opsøge anden spiritualitet via Østens religioner og filosofier. Ellinor finder det også bekymrende, at flere og flere danskere tror på reinkarnation.

Hvad tænker du, når jeg siger yoga?

»For mig er yoga afslapningsøvelser og kropslig udfoldelse, dybt inspireret af Østens religioner og verdensbillede. Øvelser, ja, men inspirationen er åndelig.«

Og når jeg siger CrossYoga?

»Jeg har læst om det og kan godt se, at retningslinjer og fundament har fine intentioner, men hvorfor skal det kaldes yoga? Tages der afstand fra chakra-læren og det buddhistiske/hinduistiske verdensbillede? Det fremgår ikke tydeligt. Det er ikke nemt for folk at adskille traditionel yoga fra CrossYoga.«

»» CrossYoga – hvorfor skal det kaldes yoga? ««

Ellinor anerkender, at der i invitationen til CrossYoga tales om bøn og om at komme nærmere Gud, men forholder sig dog skeptisk til, at tingene blandes sammen: »Mange forholder sig ukritisk til de mange tilbud, der gives, og mange er åbne for den åndelige verden.«

Ellinor tror, at der er gode intentioner bag CrossYoga, men er bange for, at man – i stedet for at komme nærmere Gud – bliver ledt ind i et andet menneskesyn og verdensbillede end det kristne.

Ellinor Quist Stig er sammen med sin mand Per Eivind Stig deltidsansat som forstanderpar i Citykirken.

Kjeld måtte smide afguderne ud

Kjeld Gudmandsen har prøvet det meste af det, vi kalder New Age – ny religiøsitet. Han blev indlagt på psykiatrisk afdeling undervejs. »Først da jeg tømte mit hjem og helt afsvor det okkulte, blev jeg fri«, fortæller han. Nu holder han mønsterbrydningskurser i Roskilde Baptistmenighed.

[≡] Lone Møller-Hansen

[📷] Frode Prøhl

Kjeld skulle lave en hovedopgave på Handelshøjskolen og var meget stresset. Hans mor kom med nogle sten, der skulle give ham ro. Det blev vejen ind i det, han selv betegner som en okkult verden. Han har prøvet reiki healing, transcendental meditation, studeret teosofi og Martinus, fået læst i palmeblade og i hænderne, prøvet kinesologi og en healer, der kunne sende energi ind igennem huden. »Jeg fik så meget energi i kroppen, at jeg ikke kunne sove«, fortæller han. Han deltog i et

»» *Man skal frasige sig alt det, man har været involveret i. Dér lærte jeg at stå fast.* ««

kursus – en sammenblanding af alt muligt. Derefter blev han så dårlig, at han måtte indlægges på psykiatrisk afdeling.

Skræmmende lys og mørke

»Jeg kunne se lys og mørke i mennesker. Det var skræmmende!« Han måtte have medicin for at lukke af. I Sverige besøgte han Birgittas kloster i Alvestad og fik bønnen: »Herre vis mig din vej, og gør mig villig til at gå den.« Den bad han hver dag i et år, når han havde mediteret. Hans søgen sendte ham ud på pilgrimsruten til Santiago de Compostela i Spanien og til et Hans Berntsen-møde, dog uden at blive helbredt. Det blev han så til gengæld ved et møde med Charles Ndifon på Drejervej, København. Han deltog i et Alpha-kursus og blev kristen for 16 år siden. »Siden har jeg ikke været indlagt«, fortæller han glad.

Smed alt okkult ud

Efter han blev kristen, følte han, at der var ting i hans hjem, han skulle skille sig af med. Han kom i »Åndens Klinik«, der blev drevet af Apostolsk Kirke i Hillerød. »Man skal frasige sig alt det, man har været involveret i. Dér lærte jeg at stå fast. Jeg er dækket af Jesus' blod og ved, at dét, jeg har bekendt, ikke har magt i mit liv længere.«

Han henviser til Apostlenes Gerninger kap. 19, hvor det fortælles, at »en del af dem, der havde haft med trolddom at gøre, bragte deres bøger med og brændte dem i alles påsyn«. Derfor siger han: »Jeg har ryddet ud i alt, hvad jeg havde af bøger, figurer, hellig aske og billeder af en åndelig guru. Nu er der kommet fred i mit hjem.«

Kan skelne ånderne

Han har på den hårde måde lært at skelne mellem gode og dårlige ånder. Dem, der bringer fred, og dem, der bringer ufred. »Jesus er Ver-

»» *Han har på den hårde måde lært at skelne mellem gode og dårlige ånder. Dem, der bringer fred, og dem, der bringer ufred.* ««

dens Lys. Lucifer var også en lysets engel, inden han faldt, så han kan også manifestere sig i lys. Men bagefter kommer der mørke. Man får ikke Kristus' fred. Bagefter er man lige langt.«

Kjeld ville finde Kristusvejen. Derfor har han også valgt kinesiologyen fra: »Fordi roden i det er noget andet end Jesus Kristus. Kinesiologer søger svar i kroppen i stedet for i Bibelen. De ophøjer kroppen i stedet for at ophøje Jesus Kristus. Der er mange veje til Jesus, men Jesus er den eneste vej til Gud. Vi behøver ikke andre hjælpemidler.« Det samme vil han sige om yoga.

Helligåndens kraft

Kjeld begyndte at komme i Roskilde Baptistmenighed for fire år siden, da han flyttede til Roskilde. Her bliver han bestyrket i sin tro: »Det onde findes, men vi behøver ikke at frygte det som kristne. Det er vigtigt, at vi omvender os fra det ufrugtbare og afguderne. Nogle bliver skræmt og spørger: »Hvordan kan vi møde mennesker, der kommer ind i vores verden med det her?« Svaret er bøn og Helligåndens kraft. Vi skal vide, at vi ikke kan overbevise dem med argumenter. Helligånden kan. Nogle læser selv Bibelen og bliver overbevist. Vi skal ikke starte med at fortælle dem, at de skal omvende sig. Det skal Gud selv overbevise dem om.«

Kjeld Gudmandsen, 58 år:

- bankuddannet, er nu socialpædagog
- har i 11 år arbejdet med mønsterbrydning, bl.a. omkring selvværd, sorg, forkastelse og vrede

At være menighed på vej ...

Hvad består den kristne tro i? Kan vi blive indbyrdes enige om det? Hvad gør vi, når mennesker i dag ikke vil købe ›hele pakken‹? Hvordan sætter menigheden grænser om fællesskabet, der er vide nok – og på den anden side alligevel markerer, at der er grænser for, hvad kristen tro er? De spørgsmål er ikke nye, men de er igen aktuelle i menighederne.

[≡] Bent Hylleberg

[📷] Priscilla Du Preez – Unsplash

Hvad vi hver især tror, og hvordan vi hver især lever – det er ikke afgørende, så længe vi ikke skal stå til regnskab overfor hinanden for ›den tro, der bor i os‹ og ›den etik, vi praktiserer‹. Men når vi bliver en del af ›en kristen menighed‹, bliver vi udfordret. Kan jeg så formulere min tro, som jeg vil? Og kan jeg leve mit liv, efter min egen opskrift? Hvis vi er

en del af en dansk baptistmenighed, hører vi til i et fællesskab, der ›bekender Jesus Kristus som Herre og Frelser i overensstemmelse med Bibelen, og derfor søger vi sammen at opfylde vores fælles kald til Faderens, Sønnens og Heligåndens ære¹. Her er normen for troens ›hvad‹ og livets ›hvordan‹.

»» *Hvordan definerer vi os som kirke i dag?* ««

»» Kan jeg så formulere min tro, som jeg vil? Og kan jeg leve mit liv, efter min egen opskrift? ««

Grænsen

Vores forgængere var meget optaget af grænsen mellem menigheden og det omliggende samfund. Kirken bestod af »troende døbte« og skulle være »et helligt samfund«. Hvis nogle overskred »normen«, sådan som den blev fastlagt på menighedsrådet, endte det med udelukkelse af fællesskabet. I mange år figurerede store tal i statistikkerne over »udelukkede«. »Menighedstugten« medførte naturligvis tragedier for dem, der blev ramt af den. Oftest blev den begrundet med udsagn fra Det Nye Testamente om livet i de første menigheder.

Centrum

Mange spurgte efterhånden: Hvor blev kærligheden af? Langsomt skete der et skred, og til sidst forsvandt udelukkelse. Man begyndte at fokusere på fællesskabets centrum snarere end på dets grænse. »Centrum« kom nu til at handle om dét, Jesus forkyndte om Guds Rige – »det glade budskab«, Jesus' ord til disciplene om ikke at dømmes blev centrale: »Døm ikke, for at I ikke selv skal dømmes. For den dom, I dømmes med, skal I selv dømmes med«² – et ord, som også Paulus kendte til: »Den, der bedømmer mig, er Herren. Fæld derfor ikke dom før tiden, før Herren kommer!«³

Jesus havde også brugt billedet om »ukrudt og hvede« på Guds folk. Da nogle ville luge ukrudtet væk, svarede Jesus: »Nej, for når I luger ukrudtet væk, kommer I også til at rykke hveden op sammen med det. Lad blot begge dele gro indtil høsten.«⁴ Den samme belæring fik hans disciple, da de ville gøre et par healere til fjender. Da svarede Jesus: »Den, der ikke er imod jer, er for jer!«⁵

Horisonten

Jesus var ikke blot optaget af, hvad der var centrum i budskabet. Han ville også have det gjort kendt. Det folk, der tjener Guds Rige, får derfor en opgave: At forkynde og undervise nær og fjern. Guds folk skal hæve blikket og se ud mod alle folkeslag.⁶ Og Guds folk sendes til enhver, der lider nød⁷ – dér er opgaverne. Den opgave forstod de første kristne så godt, at andre kaldte dem »Vejen«.⁸ De var i bevægelse – på vej. Optaget af andre. De havde målet for øje: Guds rige kommer – og det kommer, når vi bliver optaget af det som »sagen«. Derfor synger vi: »Din rigssag, Jesus, være skal min største herlighed«.⁹

Kirkesynet

Hvordan definerer vi os som kirke i dag? Det har vi forsøgt i Tølløse på vej i et nyt årtusind. Vi kalder os for »Rejsefølget«, og vi beskriver

os selv som et åbent, rummeligt og dynamisk fællesskab, der er mere optaget af centrum og horisont end af grænsen.

Læs »Rejsefølget – et brugbart kirkesyn« på næste side.

Erfaring

For mig skete det også ud fra en familiær erfaring: Min moster blev som 23-årig udelukket af én af vores menigheder, fordi hun blev gravid. Da hun efter få år døde fra mand og fire mindreårige børn, sagde hun til min mor: »De udelukkede os af menigheden, men Jesus kunne de ikke tage fra os«.

Historie og erfaring hører også med til et brugbart kirkesyn i dag.

- 1 Fra BaptistKirkens vedtægter
- 2 Matthæus-evangeliet kap. 7, vers 1-2
- 3 1. Korintherbrev kap. 4, vers 5
- 4 Matthæus-evangeliet kap. 13, vers 24-30
- 5 Lukas-evangeliet, kap. 9, vers 49-50
- 6 Matthæus-evangeliet, kap. 28, vers 16-20
- 7 Matthæus-evangeliet, kap. 25, vers 31-46
- 8 Apostlenes Gerninger, kap. 9, vers 2
- 9 Baptisternes Salmebog 492. Den danske Salmebog 361

Rejsefølget – et brugbart kirkesyn?

En kristen menighed er et fællesskab af store og små, der er undervejs mod Guds rige.

[≡] Tølløse menighed

Alle er med i Rejsefølget, og vi har forskellige tilhørsforhold alt efter, hvem vi er, og hvor længe vi har været med på rejsen. Vi hører til blandt dem, der søger dybere ind i fællesskabet, indtil vi bevidst tilslutter os den del af rejsefølget, der er sendt med evangeliet til den kultur, vi lever i.

Vi tager ansvar for fællesskabets opbygning i gensidig omsorg for hinanden, og vi tager del i udbredelsen af evangeliet om Jesus som herre ved at medvirke i forskellige former for arbejdende fællesskaber. Vi udvikler forskellige nådegaver, der virker til gavn og glæde for helheden, ligesom vi præges af giverglæde, når det gælder økonomi, tid og andre ressourcer. Nogle vælges af fællesskabet til forskellige ledende tjenester, så menigheden kan opbygges til at blive et redskab for og et tegn på Guds herredømme så langt, som rejsefølgets indsats rækker. Som lokalt rejsefølge står vi sammen med alle andre kristne både lokalt, nationalt og globalt, idet vi tjener Jesus Kristus i forventning om, at Guds rige må komme med kraft midt iblandt os.

>Krop-Sind-Ånd<-messer

Under navnet >Mystikkens Univers< tilbyder alverdens udstillere meget fra den såkaldt okkulte verden, men heldigvis bliver de besøgende også mødt med det kristne budskab.

[≡] Ole Engel

[📁] Arkiv

På >Mystikkens Univers< tilbyder alverdens udstillere smykker, krystaller, trommer, iris-fotografering, håndlæsning samt en mængde foredrag og mini-kurser osv., men heldigvis møder de besøgende også evangeliet.

En kristen stemme

Missionsorganisationen *Areopagos* har en fælles stand for kristne udstillere. Det kristne indslag bringes bl.a. af personer fra >I Mesterens Lys¹ og fra >Den lyttende Kirke². De tilbyder en kop kaffe, samtaler og forbøn m.v., og det er frivillige samt enkelte præster fra flere menigheder – også baptistmenigheder – der

varetager den tjeneste. *Bibelselskabet* er også en naturlig og vigtig aktør her.

Bibelen gøres synlig

Bibelselskabet udstiller naturligvis Bibelen med tilhørende litteratur og fortæller i øvrigt om *Bibelselskabets* eksistens og opgave generelt.

Søgende mennesker

»Jeg kender ikke så meget til de øvrige udstilleres hensigter og mål, bortset fra at jeg naturligvis altid går flere runder for at se udbuddet, og det er virkelig utroligt, hvad mennesker tilsyneladende søger efter i dagens Danmark«, slutter Ole Engel.

Læs mere på www.baptist.dk: >Krop-Sind-Ånd<-messer

1 Se www.imesterenslys.dk

2 Se www.denlyttendekirke.dk

Præst på 82 år er still going strong

Hugo Møller Thomsen er 82 år og er stadig ikke gået på pension. Han fungerer som præst i den lille Nibe Baptistmenighed, som han og hustruen Aase flyttede til i 1987. I december 2019 havde han været præst i 50 år. Han blev ordineret, da han blev præst i Oure, Svendborg og Langelands Baptistmenigheder.

[≡] Lone Møller-Hansen

[📷] Private

Sådan set kunne han måske have haft 50-års jubilæum for længe siden. For han var lidt sen til at fatte, at det var det, der skulle være hans livskald. Hans lærer, Kristensen, havde sagt til Hugos forældre: »Den dreng skal I lade læse videre«. Og det ville forældrene da også gerne. Men Hugo sagde nej:

»Jeg gik ud af skolen som 13-årig, og det var nok min første store fejl«, erkendte Hugo senere. Han kom ud at tjene hos bønder og aftjente sin værnepligt. Først som 26-årig og efter flere års studier på aftenskole begyndte han på Baptisternes Prædikantskole.

Den rigtige kone

Hugo havde bedt Gud om at give ham en kone, der var musikalsk, for selv kan han aldrig finde melodien. Og det gjorde Gud, for Aase

Hugo Møller Thomsen på havnen i Sacramento på vej til San Fransisco.

Aase og Hugo Møller Thomsen
fotograferet i San Francisco.

»Vi mødte mange sømænd,
i svære samtaler især på
skibene.«

Fra Hugo Møller Thomsens ordination:
Fra venstre: Johannes Nørgaard, Aase
Thomsen, Svend Aage Hagstrøm,
Hugo Møller Thomsen og Niels Anhøj.

har spillet guitar og været kor-
leder i de menigheder, Hugo
har været præst i. De blev gift
i 1961: »Baptistsamfundet til-
bød gratis studier, kost og logi
under studierne – dog med den
klausul, at man skulle stå til rådighed for Bap-
tistsamfundet i tre år. Vi var seks på holdet, de
fem fik arbejde, og jeg stod tilbage.«

Det gav ham tre år i Tølløse, hvor han under-
viste på efterskolen, oversatte materialer til
undervisning for Baptistsamfundet og fik tid
til to års teologiske studier på Københavns
Universitet. En dag kom der brev fra baptist-
menigheder på Sydfoyn og Langeland: »Vores
præst er rejst, og vi savner en præst. Vil du
komme?«

»Så blev der tænkt og bedt i familien. Vi var
faldet godt til blandt de unge i Tølløse. Det
gik udmærket med mine studier i Køben-
havn. Vi havde købt byggegrund – havde fået
en arkitekttegnet byggeplan, havde købt og

fået leveret byggematerialer. Vi vidste, hvad vi
havde – og en universitetsgrad er altid god
at have«, fortæller Hugo.

13 gode år på Fyn

På den anden side – kaldet var til at være
præst og ikke teolog. Svaret er tydeligt.
Langelands Baptistmenighed blev stiftet som
Danmarks anden baptistmenighed. Den var
kørt træet, før Hugo kom ind i billedet. Den blev

»Vi var seks på holdet, de fem fik
arbejde, og jeg stod tilbage.«

stille og roligt sluttet sammen med Svendborg
menighed ved udgangen af 1974. Der var otte
medlemmer ved sammenslutningen.

Det blev til 13 gode, travle år. Altid med to
søndagsgudstjenester – ofte tre, sjældent fire.
Hugo fik også ni måneders orlov til studier
på Rüsclik in Schweiz, hvor mange danske
baptistpræster har fået efteruddannelse i et
internationalt miljø.

Fire år i San Francisco

I 1981 fik han tilbudt at blive leder og præst
for den skandinaviske Sømandsmission i San
Francisco. Afrejsen var i august 1982: »Det
blev til fire gode år. Vi mødte mange sømænd, i
svære samtaler især på skibene, men også over
en vaffel i vores hus midt i San Francisco.«

Baptistmenighederne i Californien og
Nevada stod bag Skandinavisk Sømands-
mission, så de skulle også have besøg: »Vi skulle
jo have nogle penge ind, og det var heller ikke
så vanskeligt.«

Stadig præst i Nibe

2. november 1987 tiltrådte Hugo Møller
Thomsen stillingen som præst for Nibe
Baptistmenighed. Fra 1990 varetog han

»» Altid med to søndagsgudstjenester – ofte tre, sjældent fire. ««

også præstetjenesten for Vindblæs Baptistmenighed. Løgstør/Vindblæs menighed opløste sig selv. Hvert medlem fik et bevis på at være døbt og at have været medlem af Baptistsamfundet i Danmark. Hovedparten af medlemmerne i Vindblæs sluttede sig til Nibe og udgør nu kernen i Nibe menighed. For et par år siden så de sig nødt til at sælge deres kirke på grund af øgede udgifter og svindende medlemskare. Den blev solgt til nedrivning. Fire boliger er opført på stedet.

Hvordan har du det med salg og nedrivning af kirkebygninger?

»Det har jeg ingen problemer med. Kirken var fra 1969, og de, der var med til at bygge den, er væk. Der er dog mennesker fra menigheden, som endnu ikke kan tåle at køre forbi«, fortæller Hugo. Hugo fungerer altså stadig som præst i Nibe, når de mødes til to månedlige gudstjenester og en aften med fællesspisning med efterfølgende bibelstudium og bøn.

Dansk, tysk og engelsk

Både han og Aase trives med baptister fra hele verden. På et tidspunkt var det ligegyldigt, om der blev talt dansk, engelsk eller tysk. Hugo kunne det hele. De har deltaget i næsten alle kongresser i Baptisternes Verdens Alliance siden 1975 i Stockholm. De er således også tilmeldt turen til Brasilien til sommer. Det er deres datter, Lisbeth Emming, som står for at arrangere en dansk rejse derned.

Hvordan har sådan en gammel præst det så med udviklingen i BaptistKirken?

Hvilken udvikling? Det er som om, den standser ved hovedvej 13. Det, jeg savner mest, er det nære sociale, åndelige og faglige præstesamvær.

Hvornår går du så på pension?

»Det har jeg også spurgt Gud og menigheden om. Begge siger »ikke endnu!«

>Den rige onkel< fra Svendborg

Det er ikke så tit, BaptistKirken modtager en millionarv. Det gjorde vi i 2019 – ikke mindre end 3,4 mio. kr. Hvem var den Holger Bogh fra Svendborg, som testamenterede så mange penge – især til International Mission? En del af svaret er, at Holger havde været gift med Grethe.

[≡] Lone Møller-Hansen

[📷] Private

Holger Bogh blev i 2011 enkemand for anden gang. Han var 18. juni 1991 blevet gift med den jævnaldrende 66-årige enke, Grethe. Hun var kommet i Baptistkirken i Svendborg hele sit liv, blev døbt her som 15-16-årig i 1940. Da de blev gift, solgte Holger sit hus i Svendborg, og de flyttede sammen til Søby på Tåsinge i et idyllisk stråtækt hus.

Holger blev så også baptist. Han kom fra Folkekirken, men blev med glæde og taknemmelighed budt velkommen i Svendborg Baptistmenighed i 2000. Gennem alle årene, så mange som de fik sammen, levede de omsorgsfuldt med i både menighedens

»» *Holger kunne have ændret sit testamente efter Grethes død, men det gjorde han ikke.* ««

arbejde – og BaptistKirkens. De havde begge omsorg for og overskud til de nyankomne i menigheden i Svendborg. Først vietnamesere, sidenhen tamiler, bosniere og sidst burmesere.

Sygeplejerske og tolder

Grethe var sygeplejerske og sluttede sit arbejdsliv som sundhedsplejerske. Holger var pensioneret tolder og en omhyggelig mand, der på sin egen stille måde gav udtryk for sine holdninger i menigheden. Han levede interesseret med i, hvorledes det gik i menigheden. Det var ikke alene menigheden, der havde Holger og Grethes interesse. De var med i en læsekreds i den lille by Landet på Tåsinge, og Holger gik mandature på Monnet på Tåsinge. Da Grethe døde i 2011, fortsatte Holger sin trofaste gang i Svendborg Baptistmenighed og levede med så langt kræfterne rakte. Interesse og medleven i menigheden var den samme. Han spurgte interesseret til, hvad der skete i BaptistKirken, i Rwanda og Burundi? Hvordan går det i Burma?

Kræfterne svandt, og Holger måtte flytte fra landstedet i Søby til en beskyttet bolig i

Svendborg. Her besluttede han af praktiske årsager at flytte tilbage til Folkekirken, Sankt Jørgens Kirke, som lå tæt ved plejehjemmet. Men den intense interesse for Svendborg Baptistmenighed og Baptistkirken forblev den samme.

Jesus i centrum

Holger Bogh døde mæt af dage 94 år gammel i august 2018. Til bisættelsen fra Sankt Jørgens Kirke havde Holger udtrykkeligt ønsket, at evangeliet om Jesus Kristus skulle forkyndes. Efter hans ønske blev bisættelsen forestået af hans tidligere præst i Baptistkirken, Poul Erik Jensen – i god forståelse med præsterne ved Skt. Jørgens Kirke, i øvrigt en aftale Holger selv havde indgået. Skulle der siges noget om *ham*, måtte det vente til kaffen bagefter!

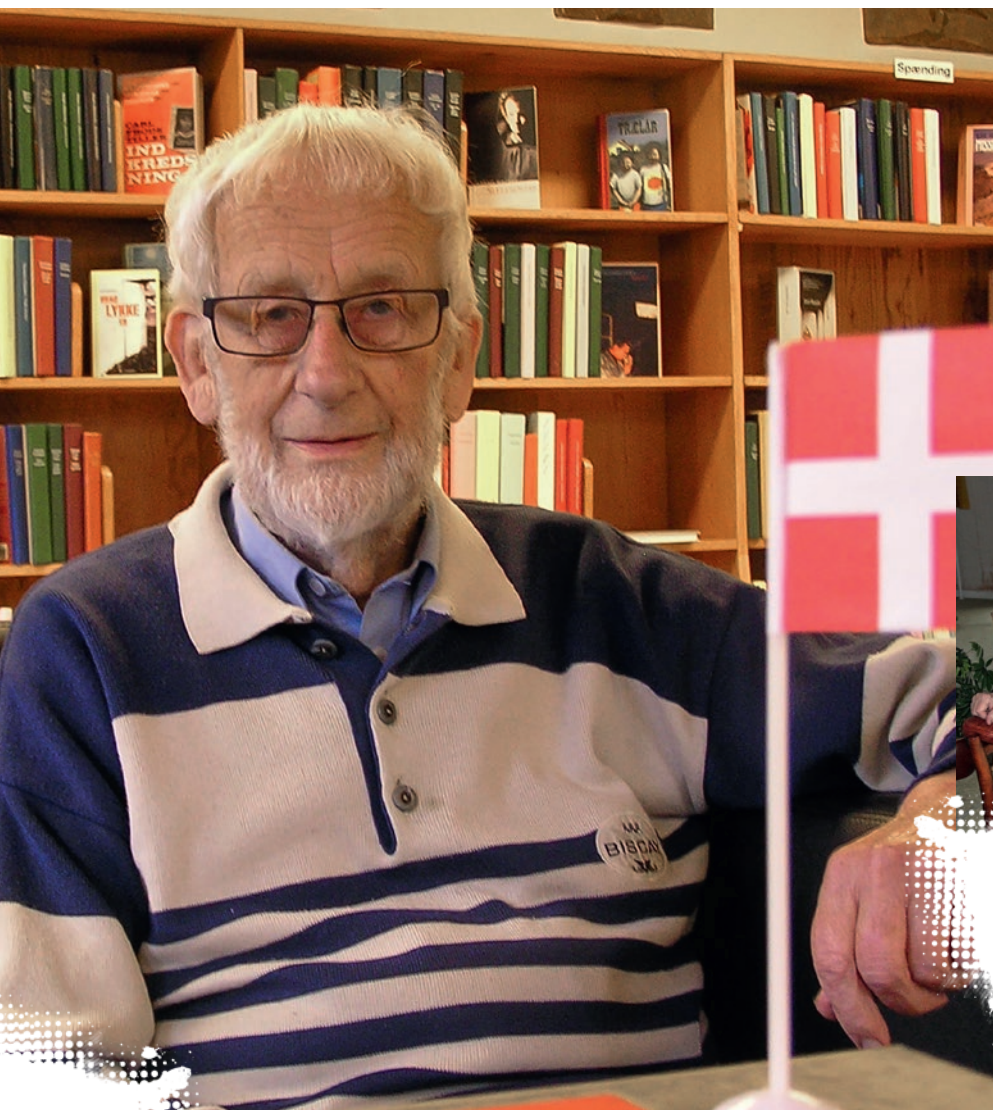
Holger Bogh ved en fødselsdagsfejring. Han blev 94 år.

Han efterlod sig en søn, Stig, som vel at mærke har modtaget en lige så stor arv som BaptistKirken. Stig har ingen børn, og det havde Holgers afdøde datter heller ikke. Grethe fik aldrig børn, og hendes afdøde plejebror fik heller ingen børn.

Holger kunne have ændret sit testamente efter Grethes død, men det gjorde han ikke. Så

nu gør BaptistKirken sit bedste for at forvalte arven i Grethes og Holgers ånd – med fokus på uddannelse og børn. Ledelsen har besluttet, at en del af arven skal bruges til at støtte en kvindelig teolog i Burundi med yderligere uddannelse, så hun i løbet af fire år tilegner sig en ph.d. i systematisk teologi med fokus på køns-aspekterne i Bibelen.

»» Gennem alle årene, så mange som de fik sammen, levede de omsorgsfuldt med i både menighedens arbejde – og BaptistKirkens. ««

Samlet arv til BaptistKirken: 3.419.371,05 kr.

Danske Baptister for Sundhed og Udvikling (DBSU): 1.139.790,35 kr.

International Mission: 1.139.790,35 kr.

Administration: 100.000 kr.

Kvindenetværket: 519.895,18 kr.

Mission i Danmark: 519.895,17 kr.

Mens de levede, støttede Holger og Grethe Bogh BaptistKirkens arbejde, mest børneprojekter i Afrika, med ikke mindre end 368.825 kr.

Holger og Grethe Bogh. Grethe døde i 2011.

Kald eller engagement?

Jeg tror ikke, at jeg føler et kald. Så jeg var lidt i tvivl, da jeg blev spurgt om at skrive om mit syn på spørgsmålene: »Hvordan oplever du dit kald, og hvad tænker du om det?« Men måske oplever jeg bare noget andet.

[≡] Dan Brun Petersen

[📷] Wolfgang Hasselmann – Unsplash

»» Nok allermest en følelse af det rigtige match. ««

For tiden er min familie og jeg udstationeret for Danida i Tanzania, hvor jeg arbejder som rådgiver for sundhedsministeriet. Vi ville gerne bo og arbejde i udlandet, måske mest fordi vi gerne vil give vores børn et internationalt udsyn. Så da der blev en Danida-stilling ledig, søgte jeg – og fik den! Derfor er det mere eller mindre tilfældigt, at vi er netop her, og at jeg arbejder på et kontor (eller noget der ligner ...).

Fascineret af Afrika

Men helt tilfældigt er det heller ikke. Siden jeg var helt lille, har jeg været fascineret og tiltrukket af Afrika. Og da jeg som teenager blev spejder, viste Danske Baptisters Spejderkorps sig også at byde på afrikanske oplevel-

ser: Med *Amahoro*-hæftet i hånden flettede jeg ivrigt græsmåtter i mine bedsteforældres sommerhus og lavede kludedukker af genbrugsmaterialer sammen med hundreder af andre nysgerrige spejdere på Blå Sommer. Senere fik jeg mulighed for at kombinere mit medicinstudium med projektarbejde i Rwanda og Burundi og kunne på den måde bidrage til noget af det vigtige arbejde i Afrika, som inspirerende folk havde begyndt før mig – og som nye kræfter stadig fører videre.

Det rigtige match

Jeg har altid være meget engageret, både i mit arbejde og i mine fritidsaktiviteter, men jeg ved egentlig ikke, om jeg nogensinde har tænkt det som et kald. Måske en drift eller

længsel eller en forpligtelse, men nok allermest en følelse af det rigtige match mellem hvem jeg er, hvad jeg har brug for, og hvad jeg kan bidrage med. Sådan har det været med spejder, Afrika, Baptistkirken, min karriere som læge og min egen familie. Det handler om at finde mening og skabe mening – i et fællesskab, som jeg tror på.

Dan Brun Petersen: Spejder, Afrika-ven, akutlæge, ægtemand og far til fire – i ikke-prioriteret rækkefølge!

BaptistKirkens menigheder mødes med ledelsen til regionale møder

[≡] Vibeke Dalsgaard

Dagsorden for møderne er en udløber af *BaptistKirkens fælleserklæring*, hvor vi sætter fokus på vitale områder for kirkens liv. Fælleserklæringen understøttes af et idékatalog, og det vil blive drøftet på de regionale møder. Endvidere vil vi også samtale om sammenhængskraften i BaptistKirken, og der bliver mulighed for drøftelser menighederne imellem. Her kan vi give hinanden inspiration, men også tale om det, der bekymrer os.

Ledelsen ser frem til en konstruktiv og inspirerende drøftelse af, hvad der kan styrke menighederne og vores kirkesamfund som helhed.

Se fælleserklæringen på www.baptistkirken.dk/værktøjskassen, søg på fælleserklæring.

Hjørring 26. februar

Vaarst 27. februar

Brande 4. marts

Ringe 5. marts

Herlev 9. marts

Alle steder 18.30–21.30

Optaget

Odense

02.02.2020

Christine Jean Monrad, f. 22.09.1987

Jens Monrad, f. 21.10.1966

Østjylland

24.11.2019:

Birte Andersen, f. 28.08.1956

Henrik Mogens Pedersen, f. 09.05.1960

Døde

Frederikshavn

Sigrid Larsen, født 19.07.1942, døbt 28.05.1972 i Missionsforbundet Saronkirken, Aarhus, døde 26.12.2019

Korskirken, Herlev

Ruth Helene Petersen, født 22.04.1926, døbt 26.02.1950 i Købnerkirken, døde 30.12.2019

Hjørring

Verner Nielsen, født 25.12.1933, døbt 12.04.1953 i Brovst, døde 22.11.2019

Midtsjælland

Gurli Mosgaard Jensen, født 25.11.1937, døbt 25.12.1949 i Midtsjælland, døde 04.08.2019

Odense

Carsten Ove Pedersen, født 30.10.1943, døbt 12.03.1961 i Odense, døde 12.10.2019

Oure

Erik Ullemose, født 02.02.1929, døbt 04.05.1947 i Oure, døde 08.11.2019

Roskilde

Søren Frandsen, født 29.05.1970, døbt 09.06.2019 i Roskilde, døde 05.10.2019

Tølløse

Ib Bagge Nielsen, født 14.08.1934, døbt 07.05.1950 i Vrå, døde 29.12.2019

Vrå

Arne Munch, født 14.07.1932, døbt 26.10.1947 i Rønne, døde 07.12.2019

Genopdag modet – sommerstævnet 2020 vil udfordre

Sommerstævnet på Lindenberg har i år temaet »Genopdag modet«. Det handler om modet til at følge Jesus. Der vil også være mulighed for at følge en række »ruter« gennem ugen: »Mod til at dele troen«, »Mod til et dybere liv«, »Mod til at tjene min næste« og »Mod til tro i familien«.

[≡] Torben Andersen

»» Fredag taler nordmanden Egil Svartdahl om modet til at give stafetten videre til næste generation. ««

Gæstedag er tirsdag

Tirsdag er gæstedag, hvor man gratis kan deltage uden tilmelding. Bl.a. laver Hans Jørn Østerby et show for børn. Han tryller, bugtaler, synger/fortæller med en masse gøgl og gags,

så både børn og voksne ler. Samtidig fortæller han om Gud. Sidst på aftenen laver Jakob Svendsen et late-night standup-show. Dette forår turnerer han landet rundt med sit fjerde onemanshow.

BaptistKirkens integrations udvalg sætter igen fokus på migranternes liv ved et seminar. Vlado Lentz taler om mod til at dele troen. Han er kendt fra Kanal 5's program »Politijagt«. Han kommer fra Jugoslavien, var katolik og kom i 2011 til frikirken Impact Church i Roskilde. »Her ændrede troen sig fra religion til en relation med Jesus«, siger han.

Koncert med Arvid Asmussen

Søndag aften giver Arvid Asmussen lovsangskoncert med fælles lovsang. Han er lovsangspræst i Silkeborg Oasekirke og har udgivet nye lovsange i Danmark de seneste ti år.

Mandag har BaptistKirken Landskonference 1 med bl.a. nadver- og mindegudstjeneste. Øvrige dage underviser internationale gæster om formiddagen.

Sebastian Stakset

Lotte og Troels Schrøder

Victor John

»» *Torsdag taler Victor John, en indisk præst, om modet til at dele troen og leve modigt.* ««

Karl Martin er tidligere seniorpræst i en stor frikirke i Edinburgh med stor vækst til følge. Han taler to formiddage i hallen, på et seminar, og er også på Urban og Soul Camp. Han underviste om discipelskab på BaptistKirkens Lederkonference i foråret 2019, hvor han sagde: »Jeg har haft mange møder med Gud og har taget mange beslutninger igennem livet, så på en måde ser jeg discipelskab som en daglig aktivitet. Det handler om bevidst at vælge at være Guds partner i det, han gør – både i mit liv og i verden. Lige nu er min bedste beskrivelse af at være en discipel at »være i lære i Jesus' liv.«

Inder og svensk rapper

Torsdag taler Victor John, en indisk præst, om modet til at dele troen og leve modigt. På trods af forfølgelse har han opbygget en stor Jesus-bevægelse i det nordlige Indien. Han er svensk gift og har stor forståelse for den europæiske kultur og kirkens situation her.

Fredag taler nordmanden Egil Svartdahl om »modet til at give stafetten videre til næste

»» *Øvrige dage underviser internationale gæster om formiddagen.* ««

generation«. Han er kendt som »TV-Pastoren« på Norges TV2. Fredag får stævnet også besøg af svenskeren Sebastian Stakset, ung musiker og evangelist, der fortæller: »Da jeg mødte Jesus, var jeg på vej til at tage mit eget liv. Jeg var kriminel på fuld tid, misbruger, kendt rapper, løgner, voldsmand og et fuldstændig ødelagt menneske, som havde mistet alt. Men Jesus forvandlede mit liv fuldstændigt.«

Aften på stor og lille scene

Ved aftenmøder i hallen taler Camilla Westen, Anne Aagaard, Karl Martin, Victor John, Egil Svartdahl og Sebastian Stakset.

Mandag til torsdag er der også møder i Spisesalen. Onsdag er det forstanderparret på Rebild Efterskole Lotte og Troels Schrøder, der med høj- og efterskolesangbogen leder

fællessang og fortællinger. Mandag er det Ole Lundegaard, Allan Ibsen og Lasse Åbom med en aften inspireret af deres arbejde med www.etskridt.nu

Dette er kun et udpluk af programmet. Fx kommer Isabella Arendt, formand for Kristen-demokraterne, også forbi og taler om »Mod til at tjene min næste«. Stævnet afsluttes med en dåbs- og nadvergudstjeneste lørdag formiddag i Guds skønne natur tæt på fjorden.

Genopdag modet

- Tid: Uge 30, 19.-25. juli
- Hvem: BaptistKirken og Missionsforbundet
- Sted: Lindenberg.
- Hvad: Kristent fællesskab med indhold og udfordringer på kryds og tværs i Kidz Camp, Beat Camp, Fusion Camp, Urban Camp, Soul Camp og Base Camp.
- Hele ugen eller dagkort.
- Tirsdag er gæstedag og gratis.

Vlado Lentz

Egil Svartdahl

Jakob Svendsen

Karl Martin

Det Danske Missionsforbund

Baptistkirken i Danmark har siden 2012 haft fælles Sommerstævne med Missionsforbundet. Men hvem er de egentlig? Missionsforstander John Nielsen giver svaret.

[≡] John Nielsen

[📷] Private

Missionsforbundet er en evangelisk frikirke, der opstod i 1888. Den blev født ud af en vækkelse, hvor en række nye menigheder blev til. De menigheder dannede i 1888 et forbund med det formål at arbejde sammen i mission. Forbundet har i dag 17 menigheder

og knap 2000 voksne medlemmer i Danmark. Internationalt er Missionsforbundet med i IFFEC, *International Federation of Free Evangelical Churches*.

Guds børns enhed og synderes frelse

Missionsforbundets pionér var den svenske-amerikanske evangelist Frederik Franson, der som teenager immigrerede fra Sverige til USA. På møder med evangelisten Moody gav Franson sit liv til Kristus, og snart følte han sig kaldet til at afholde store kampagner i stil med

Moody's. Inden længe ledte Gud ham tilbage til rødderne, til hjemlandet Sverige, hvor der opstod store vækkelser overalt, hvor Franson kom. Ud af disse vækkelser dannedes Det Svenske Missionsforbund. Det samme skete i Norge.

I Danmark holdt Franson store vækkelsesmøder i København og rundt omkring på Sjælland. Hans tid i Danmark blev dog kort, da han blev fængslet og udvist af landet, dømt for kvaksalveri på grund af hans forbøn for syge. Men han nåede at sætte sig nogle dybe spor. Hans forkyndelse handlede om menneskers

» Først må mennesker opleve livet
i Kristus. Derefter må de lære at leve
som kristne. «

frelse, Jesus' snare genkomst og kaldet til mission. For at opfylde missionsbefalingen så han behovet for samarbejde med alle kristne. Derfor blev Missionsforbundet født med mottoet: »Guds børns enhed og synderes frelse«.

livet over læren

En anden formulering, der har kendetegnet Missionsforbundet, er 'livet over læren'. Missionsforbundet opstod ud af en vækkelse, hvor det afgørende var forkyndelsen af evangeliet til frelse og omvendelse. Det var ikke bestemte læresætninger, der formede Missionsforbundet. Vægten blev lagt på livet med Kristus, et liv i omvendelse og helliggørelse. På trods af det har Missionsforbundet naturligvis nogle læremæssige grundholdninger. Et par skrifter har defineret, hvad vi grundlæggende står for: »Synodeudtalelsen« fra 1967 og »Tro Til Tiden«, der udkom i 2013. I det sidstnævnte er ovenstående sætning omformuleret til »Livet før læren«. Først må mennesker opleve livet i Kristus. Derefter må de lære at leve som kristne.

Fokus på livet i Kristus skaber rum for tanken om »Guds børns enhed«, der altid har kendetegnet Missionsforbundet. Vigtigere end at være enige i alle teologiske standpunkter er det, at se livet i Kristus hos hinanden, og på den baggrund begive sig ud på en fælles vandring. Vi lægger vægt på enighed i det væsentlige og plads til divergerende holdninger i det mindre væsentlige. Skal der alligevel siges

noget om Missionsforbundets grundholdninger, er det et bibelsyn, der kan betegnes som værende teologisk konservativt; et menighedssyn, hvor mennesker optages på troens bekendelse alene, og et sakramentsyn, der skaber rum for, at mennesker med forskellige holdninger kan danne menighed sammen med det formål at fremme Guds mission i verden.

Vision 2022

Mission har altid haft sin centrale plads i kirkesamfundet. I Danmark kommer det i disse år til udtryk gennem »Vision 2022, Menigheder som lever og vokser«. Det er en satsning på discipelskab, menighedsudvikling, dannelse af nye trosfællesskaber og nye

menigheder, socialt engagement og netværk mellem menighederne. Der er et mål om at påbegynde fem nye menighedsplantninger inden 2022.

International mission

Missionsforbundets internationale mission foregår i Thailand, Myanmar, Ghana, Rumænien og Grønland. Arbejdet udfolder sig bl.a. i fængsler, i flygtningelejr, på bibelskole, på børnehjem, i roma-landsbyer, blandt kriseramte kvinder og i menigheder og menighedsplantninger.

Vil du vide mere om Missionsforbundet, så besøg en af vores menigheder eller se www.missionsforbundet.dk.

Gudstjeneste i en romalandsby i Rumænien.

Internt fordrevne i Kachin

Kachin-staten ligger i det nordlige Myanmar. I december 2019 besøgte missionssekretær Morten Kofoed området sammen med Kio Awi fra BaptistKirkens ledelse.

[☰] [📷] Morten Kjør Kofoed

Siden 2016 har BaptistKirken støttet *Kachin Baptist Conventions* (KBC) arbejde i lejrene for internt fordrevne – altså flygtninge i eget land. KBC yder et stort arbejde og konkret går vores midler til at opbygge små biblioteker, forsyne lejrene med sportsudstyr til de mange børn og støtte til et træningscenter, hvor unge uddannes som specialister i økologisk landbrug, handel og ledelse.

Livet i lejrene

Vi besøgte to lejre, der har eksisteret i otte år, og mange af indbyggerne har været der i lige så lang tid. I lejrene gives der hjælp til livets ophold i form af mad, hygiejne og bolig. Der er udmærkede forhold i lejrene, men folk bor tæt, og omkring 50 personer må dele et toilet.

I lejrene er der stor efterspørgsel på både arbejde og uddannelse. Og der er kun enkelte muligheder for det. Nogle lærer at væve, andre uddannes til tømrere eller hjælpes med små forretningsideer, så som produktion af chips, juice, jordnøddolie og tøj. Nogle af beboerne har også beskæftigelse i nærområderne, men det er typisk lavtlønnet daglejerarbejde. Fælles for beboerne er, at de alle ser frem til at kunne vende hjem til deres landsbyer.

Vi møder Jang Maw Htoi Ra på 51. Hun bestyrer en lille

» Konkret går vores midler til at opbygge små biblioteker, forsyne lejrene med sportsudstyr til de mange børn og støtte til et træningscenter. «

Bibliotek og toilethuse i flygtningelejr.

butik i lejren sammen med sin mand. Hun er glad for livet i lejren, men ser ingen fremtidsmuligheder, så længe de er der. Mest af alt ønsker hun at tage tilbage til den landsby, som de forlod på grund af krigen, genopbygge den og skabe sig et liv der. Men desværre kan myndighederne endnu ikke garantere sikkerheden.

Håb forude

Zium-lejren ligger lige uden for Myitkyina, der er den største by i Kachin. Den daglige leder, Dashi La Mai, fortæller, at der er håb forude: »Selvom der ikke er fred endnu, er der samtaler mellem regeringen og de militser, der kontrollerer dele af Kachin, om, at beboerne kan vende hjem til deres landsbyer«. Derfor overvejer KBC, hvordan de kan hjælpe og forberede beboerne på det. En ting er uddannelserne i lejrene; en anden er støtte til at genetablere sig.

»Det bliver en stor opgave«, siger Hka Li, lederen af KBCs udviklingsafdeling. »Vi kan ikke gøre noget i landsbyerne endnu, så derfor forbereder vi os på at kunne hjælpe i fremtiden«. Når folk kan vende hjem, vil KBC hjælpe ved at etablere indkomstskabende

aktiviteter i kirkeligt regi. »Det er fint med hjælpen fra FN og store NGO'er – i alt har baptisterne 24 samarbejdspartnere og 500 ansatte, men vi er nødt til at forberede os på fremtiden«, fortæller Hka Li.

Forretning og udvikling

KBC har derfor etableret en forretningsdel, der driver både transport-, handels- og fremstillingsvirksomhed (brød, chips mv.). I forvejen har KBC et landbrugstræningscenter, hvor en af aktiviteterne er produktion af økologisk kunstgødning, som Danida via den danske ambassade i Myanmar har støttet etableringen af. Gødningen sælges lokalt og eksporteres også til Kina.

Forretningsaktiviteterne hænger godt sammen med KBCs andre aktiviteter. KBC har i mange år etableret såkaldte »Farmers Field School«-grupper, hvor kirkernes medlemmer er trænet i effektiv dyrkning af økologisk ris. På samme måde ønsker man at gå ind i andre områder og har bl.a. planer om at dyrke tomater, chili og hvidløg i drivhuse. »Og det må I da meget gerne støtte«, siger Hka Li med et glimt i øjet som afslutning på vores samtale.

Butiksbestyrer Jang Maw Htoi Ra.

» Mest af alt ønsker hun at tage tilbage til den landsby, som de forlod på grund af krigen, genopbygge den og skabe sig et liv der. «

Om Kachin

- Indbyggere: Ca. 1,7 mio
- Areal: 89.041 km²
- Myitkyina – hovedstaden i Kachin med ca. 600.000 indbyggere
- 171 lejre med 106.234 personer, der er internt fordrevne, altså flygtninge i eget land
- KBC arbejder i ca. halvdelen af lejrene
- Projektet kan støttes på: Kontonr. 3201 10042879 eller MobilePay 90519 Mærket Myanmar

Tillid gør mennesker større

Der blev i mit barndomshjem ikke altid sagt så mange ord, men det sagte ord havde sin betydning. Derfor skulle aftaler ikke dokumenteres på skrift. Et ord var et ord.

[≡] Svend Eli Jensen

[📷] Matthew Henry, Unsplash

Jeg mindes stadig specielt min far, der stolede på andre mennesker og altid havde en tillidskabende væremåde. Uanset om der i mit hjem blev lagt vægt på, at man skulle være tilbageholdende, afventende og aldrig føre sig frem, betød min fars væremåde, at jeg blev vist den tillid, som har betydet så meget for mig senere hen. Fx når jeg i realskolen kom hjem med min karakterbog og kommentaren lød: »Du gjorde det vel så godt, du kunne«, selv om det var klart, at det kunne være gjort bedre.

Tillid som klippegrund

Kærligheden er det største, står der. Ja, kærligheden er storslået, forunderlig, livgivende. Men den menneskelige kærlighed er skrøbelig og kan være flygtig, for hviler den ikke på tillid, falmer og visner den let. Og det med tillid kan være

noget besværligt noget. Tillid er – at stole på sin næste; stole på, at det sagte ord er sandt og vil blive fulgt op af tilsvarende handling. At opnå og indgyde tillid tager tid. Tillid er for kærligheden, hvad klippegrunden er for huset.

Tillid som sammenhængskraft

Tillid er afgørende for sammenhængskraften i parforholdet, i fællesskaber og det danske samfund. Intet forhold eller fællesskab kan eksistere, hvor mistillid hersker. Ingen er vel i tvivl om, at tillid er afgørende for de gode relationer til vores næste, men har vi nu den tillid til vores egne fællesskaber og til samfundet?

Afgørende for vores kirkesamfunds og menigheders fremtid er, at vi viser tillid til den valgte ledelse, vores ansatte og frivillige. Tillid til, at alle arbejder bedst muligt i overensstemmelse med muligheder og fælles beslutninger. Det må være udgangspunktet i vores drøftelser og handlinger.

Tillidssamfund

Gid det også gælder for vores politikere. Der er i dag en tendens til at lovgive på grundlag af mistillid, også i situationer hvor det alene er enkeltpersoner, der har misbrugt tilliden. Det er synd for Danmark.